

Informace ze zdravotnictví Jihočeského kraje

Ústavu zdravotnických informací a statistiky
České republiky

České Budějovice
30.6.2005

9

Dětská a dorostová péče - činnost v Jihočeském kraji v roce 2004

Children and adolescents care - activity in branch in the Jihočeský region in 2004

Souhrn

Informace ze zdravotnictví kraje o dětské a dorostové péči v Jihočeském kraji v roce 2004 obsahuje údaje o ambulantní péči z oblasti sítě zdravotnických zařízení, personálního zajištění, činnosti, dispenzarizovaných pacientů pro vybranou diagnózu a také základní ukazatele lůžkové péče nemocnic. Údaje jsou členěny dle druhu zdravotnického zařízení a dle území.

Summary

Information on health service activity in the branch of children and adolescents care in the Jihočeský region in 2004 contains data about out-patient care, in particular, about health service network, personnel capacity, activity, patients followed up for selected diagnoses and also basic indicators of in-patient care in hospitals. Data are presented by type of health establishment and by territory.

Podkladem pro zpracování dat o činnosti dětské a dorostové péče byly roční výkazy za rok 2004 A (MZ) 1-01 o činnosti zdravotnických zařízení pro obor dětský a dorostový a pololetní výkaz L (MZ) 1-02 o lůžkovém fondu zdravotnických zařízení a jeho využití. Výkazy byly součástí Programu statistických zjišťování v České republice uveřejněného ve Sbírce zákonů ČR formou vyhlášky č. 371/2003 Sb. a její přílohy (č. 2), která obsahuje seznam statistických zjišťování prováděných ministerstvy a jinými ústředními správními úřady, v částce 124 ze dne 12. listopadu 2003. Program byl sestaven v souladu se zákonem č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě, ve znění pozdějších předpisů.

V roce 2004 vstoupil v platnost zákon č. 95/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání odborné způsobilosti a specializované způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání lékaře, zubního lékaře a farmaceuta a dále zákon č. 96/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních). Vzhledem ke změnám v zákoně č. 96/2004 Sb. nelze provést srovnání s předcházejícím rokem.

Roční výkaz o činnosti vyplňuje každá ambulantní ordinace (oddělení, pracoviště) praktického lékaře pro děti a dorost, ambulantní odborné dětské a dorostové ordinace (oddělení, pracoviště) případně Dětské diagnostické centrum. Vyplňování se týká všech zdravotnických zařízení bez ohledu na jejich zřizovatele.

Pro výpočet relací byly použity údaje ČSÚ. Všude, kde se uvádí počet pracovníků, se jedná o přepočtené počty (součet úvazků včetně smluvních pracovníků). Návratnost výkazu byla 98 % (dvě zdravotnická zařízení ukončila svou činnost a jedno zařízení výkaz neodevzdalo).

Činnost v oboru

V roce 2004 zajišťovalo péči v Jihočeském kraji 162 ambulantních zdravotnických zařízení, v nichž zabezpečovalo péči o děti a dorost 156,18 lékařů a 147,39 zdravotnických pracovníků nelékařů s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu (§ 5 - § 21 zákona č. 96/2004 Sb.).

Během roku bylo v našem kraji provedeno 1 005 399 ošetření - vyšetření (dále jen ošetření), což je o 4,0 % méně než v roce 2003. Největší podíl na celkovém počtu ošetření měla ošetření léčebná (77,7 %) a ošetření preventivní (18,7 %). Velmi malým procentem se na počtu ošetření podílela ošetření v návštěvní službě (1,8 %), ošetření tzv. nezařaditelná (např. pro účely sportovní, očkování pro cesty do ciziny, přihlášky na školy apod.) se podílela 1,5 %, dále to pak byla ošetření branců (0,1 %) a ošetření posudková (0,2 %). Velký úbytek v ošetření branců (82,4 %) byl zapříčiněn ukončením základní vojenské a civilní služby koncem tohoto roku.

Na jednoho lékaře připadlo v kraji 6 437 ošetření, nejvíce jich bylo v okrese Český Krumlov (8 622) a nejméně v okrese Tábor (5 617). V porovnání počtu ošetření na jednoho lékaře dochází již několik let ke stejným hodnotám (nejvyšší hodnoty jsou v okrese Český Krumlov a nejnižší v okrese Tábor).

V porovnání s rokem 2003 došlo ke snížení počtu registrovaných pacientů o 3,6 %. Hlavními důvody jsou odchod silnějších ročníků (19 let) a menší porodnost. V přepočtu registrovaných na jednoho lékaře připadá v Jihočeském kraji 830 pacientů (ČR 881 pacientů). Při pohledu na okresy dosahuje nejvyššího počtu okres Strakonice (947 pacientů) a nejnižšího okres Tábor (777 pacientů). Z celkového počtu registrovaných pacientů je nejvíce zaregistrováno v okrese České Budějovice (28,7 %), nejméně v okrese Prachatice (8,8 %).

U sledovaných pacientů není bez zajímavosti, že se v Jihočeském kraji zvýšil počet týraných a sexuálně zneužívaných dětí o 39 % (v roce 2003 bylo těchto případů 28, v roce 2004 jich bylo 39). Dále je u sledovaných pacientů příznivý údaj, že o 22,2 % poklesla úmrtnost dětí (v roce 2003 bylo 18 případů, v roce 2004 jich bylo 14) a zvyšuje se počet dětí živě narozených (o 3,8 %).

Velká pozornost se neustále věnuje délce kojení, která se zjišťuje při roční prohlídce. V našem kraji prošlo touto prohlídkou 5 721 dětí. Z těchto dětí bylo 31,4 % kojeno 6 měsíců a déle, 24,0 % 3 až 5 měsíců, 21,5 % do 6 týdnů, 17,5 % 6 týdnů až 1 měsíce a 5,5 % nebylo kojeno vůbec. V roce 2004 jsme zaznamenali nárůst kojených dětí o 3 %, ale u plně kojených dětí byl pokles o 15 %.

Přestože poklesl počet ošetření i počet registrovaných pacientů, došlo k nárůstu v počtu dispenzarizovaných (u dětí o 0,9 %, u dorostu o 4,6 %). Toto je dáno zvýšenou sledovaností dispenzarizací a zhoršením zdravotního stavu dětí (špatná životospráva, nedostatek pohybu). Nejvíce dispenzarizovaných pacientů (22,9 %) z celkového počtu je pro nemoci dýchací soustavy (děti 24,0 %, dorost 20,2 %) a z toho je necelá polovina dispenzarizována pro astma. Další nejčastěji se vyskytující diagnózou (19,5 %) jsou nemoci nervové soustavy, oka a očních adnex a nemoci ucha (děti 19,2 %, dorost 20,2 %).

Největší nárůst dispenzarizovaných pacientů byl zaznamenán u poruch duševních (o 9,0 %), u infekčních a parazitálních nemocí včetně následků (o 8,7 %), u novotvarů (o 7,6 %) a u nemocí endokrinní, výživy a přeměny látek (o 7,5 %). Varujícím signálem je zvýšení obezity a mentální anorexie.

Využití lůžkového fondu dětských a novorozeneckých oddělení nemocnic

- Dětské oddělení

V Jihočeském kraji v roce 2004 bylo 7 dětských lůžkových oddělení (v ČR bylo 101 oddělení). Pracovalo zde 35,53 lékařů a 199,51 zdravotnických pracovníků nelékařů s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu (§ 5 - § 21 zákona č. 96/2004 Sb.), z toho sester u lůžka (§ 5 - § 6 zákona č. 96/2004 Sb.) bylo 192,01. Na těchto odděleních bylo 320 lůžek a průměrný denní stav obsazených lůžek byl 205 dní. Průměrná ošetrovací doba je srovnatelná s rokem 2003 (pokles o 0,1 dne) a totéž jsme zaznamenali i u využití lůžek (v roce 2003 bylo využití 231,5 dne a v roce 2004 to bylo 232,1 dne).

- Novorozenecké oddělení

V kraji na jediném novorozeneckém oddělení (ČR 15 oddělení), které má 85 lůžek (ČR 817 lůžek), pracovalo 8,34 lékaře a 61,39 zdravotnických pracovníků nelékařů s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu (§ 5 - § 21 zákona č. 96/2004 Sb.) z toho sester u lůžka (§ 5 - § 6 zákona č. 96/2004 Sb.) bylo 60,39. Průměrný denní stav obsazených lůžek byl 64,8 dne a oproti roku 2003 se tato doba zvýšila o 2,5 dne. U ukazatele využití lůžek jsme také zaznamenali v roce 2004 nárůst o 11,4 dne na 278,8.

Zpracovaly: Eva Kotounová, Jana Ježková

ÚZIS ČR, Jihočeský krajský odbor

Žižkova 12/ 309

370 01 České Budějovice

telefon: 387 718 383

email: holomelova@uzis.cz

<http://www.uzis.cz>

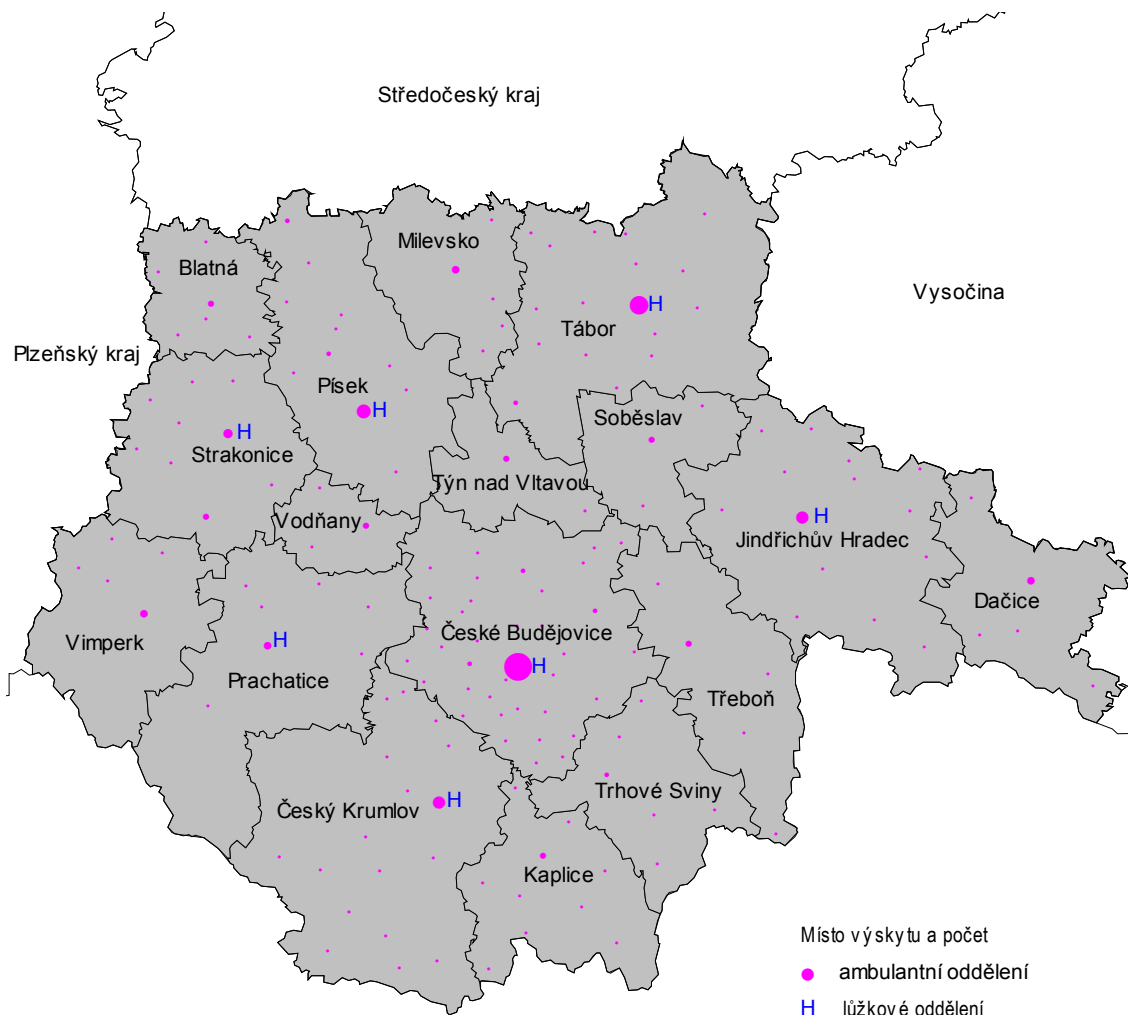
Personální zajištění a počty ošetření dle druhu zdravotnických zařízení

Ukazatel	Počet ZZ a pracovišť	Počet pracovníků ¹⁾		Počet ošetření - vyšetření	
		lékaři	ZPBD ²⁾	celkem	na 1 lékaře
dle druhu zařízení					
Praktický lékař pro děti a dorost	141	135,90	127,74	935 827	6 886,1
Specializovaná ambulantní péče v lůžkových ZZ	8	15,49	14,80	44 759	2 889,5
Specializovaná ambulantní péče v ostatních ZZ	13	4,79	4,85	24 813	5 180,2
Celkem	162	156,18	147,39	1 005 399	6 437,4
dle území					
České Budějovice	47	46,89	41,72	321 238	6 850,9
Český Krumlov	17	14,49	15,17	124 946	8 622,9
Jindřichův Hradec	25	23,46	22,01	144 155	6 144,7
Písek	17	17,28	19,85	97 357	5 634,1
Prachatice	15	14,26	13,16	92 364	6 477,1
Strakonice	16	15,55	15,25	89 126	5 731,6
Tábor	25	24,25	20,23	136 213	5 617,0
Jihočeský kraj	162	156,18	147,39	1 005 399	6 437,4

¹⁾ Součet úvazků, vč. smluvních

²⁾ ZPBD - zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu dle zákona č. 96/2004 Sb. o nelékařských povoláních § 5 - § 21

Sít' zdravotnických zařízení Jihočeského kraje poskytujících ambulanci péči o děti a dorost dle ORP ¹⁾

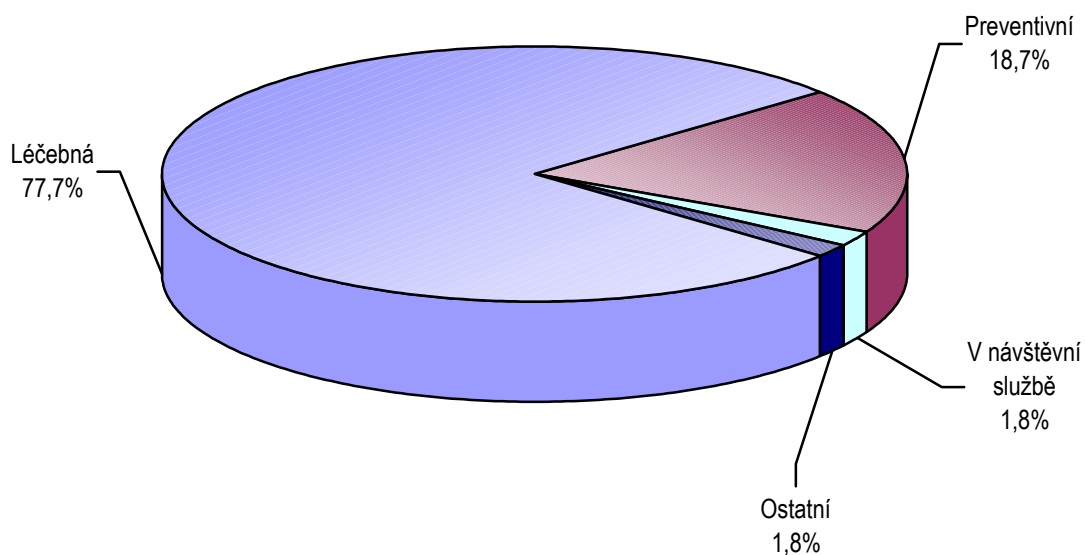

¹⁾ správní obvod obce s rozšířenou působností

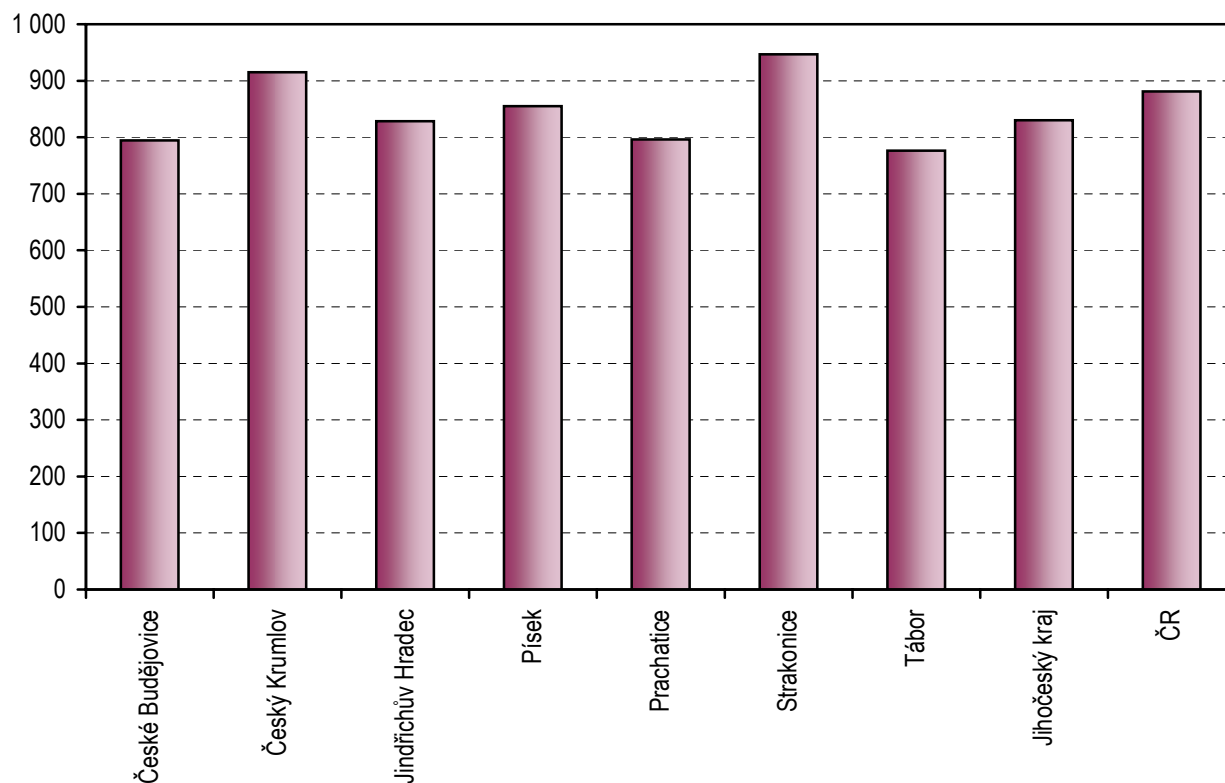
Struktura počtu ošetření - vyšetření dle druhu ošetření a dle území

Území, okres	Počet ošetření - vyšetření celkem	z toho ošetření - vyšetření (v %)			Počet léčených pacientů	Počet ošetření na 1 léčeného pacienta
		léčebná	preventivní	v návštěvní službě		
České Budějovice	321 238	78,99	18,22	1,44	39 187	8,20
Český Krumlov	124 946	79,42	16,93	1,88	14 386	8,69
Jindřichův Hradec	144 155	77,89	19,68	1,96	23 076	6,25
Písek	97 357	76,16	18,24	3,07	14 239	6,84
Prachatice	92 364	77,89	17,83	1,56	14 975	6,17
Strakonice	89 126	74,97	20,83	1,86	12 968	6,87
Tábor	136 213	75,71	19,98	1,70	20 029	6,80
Jihočeský kraj	1 005 399	77,71	18,70	1,81	138 860	7,24
ČR	14 963 540	76,16	20,78	1,49	2 079 090	7,20

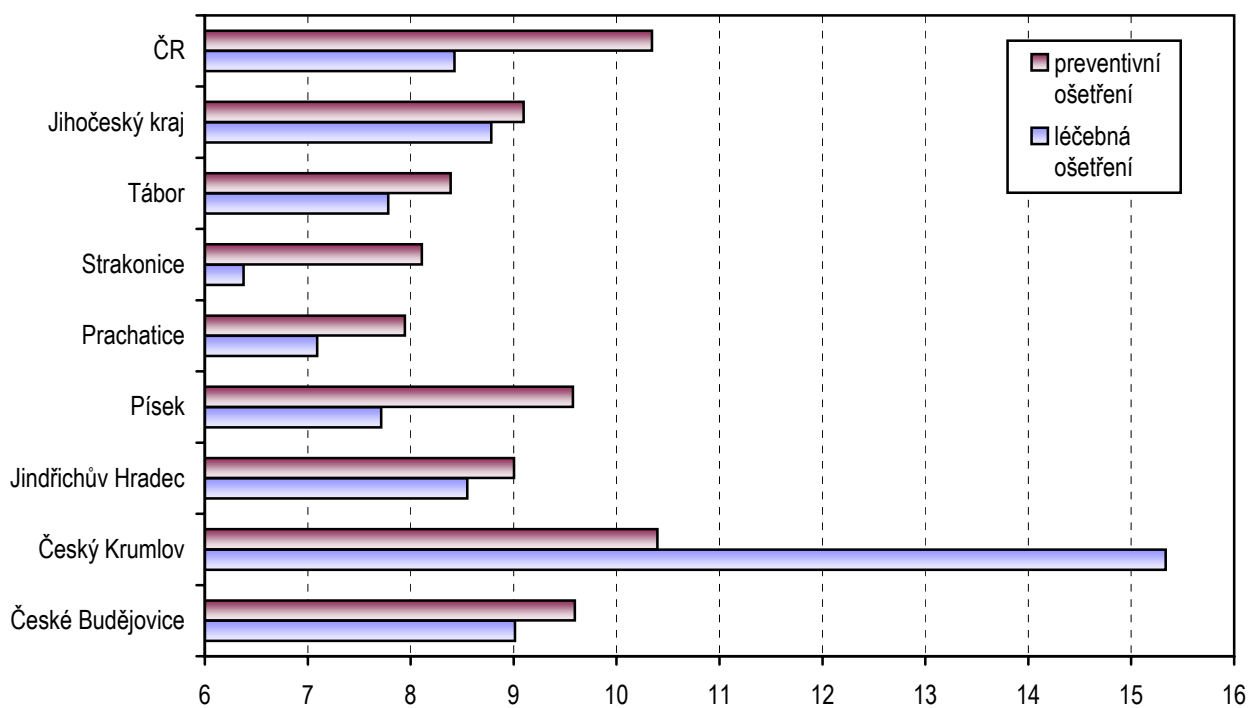
Struktura ošetření - vyšetření podle druhu

Počet dětí a dorostu bydlící v okrese na 1 lékaře

Průměrný počet ošetření kojenců (0-11 měsíců) na 1 registrovaného kojence

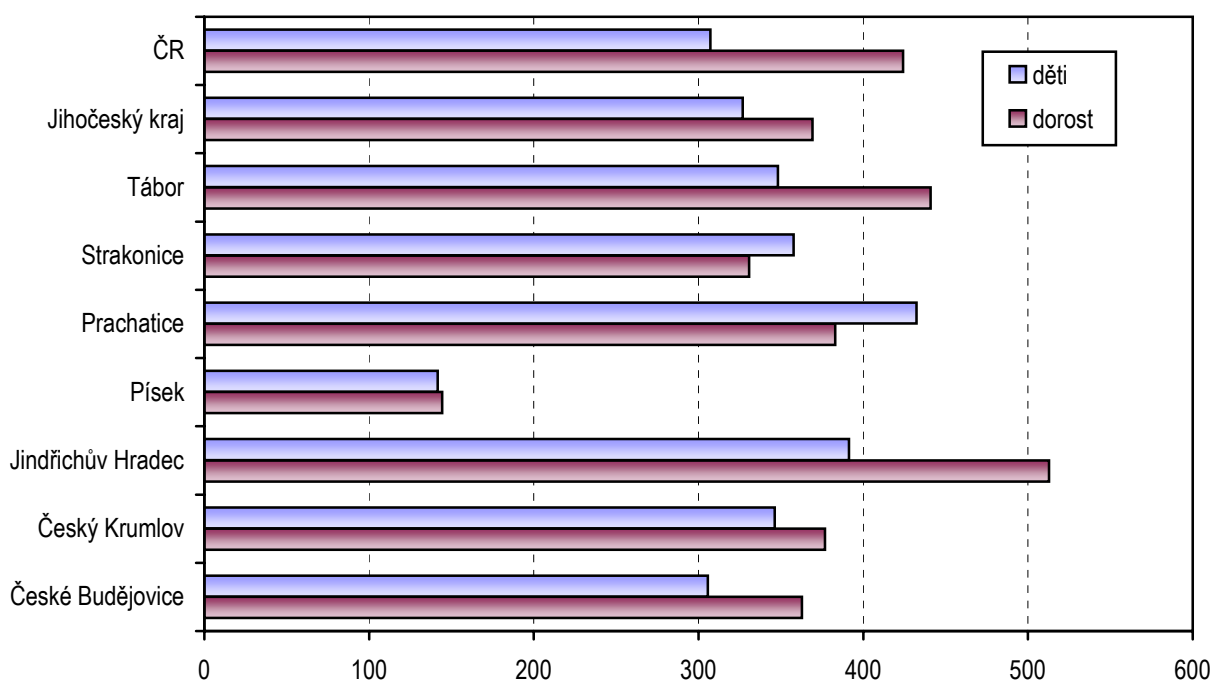

Dispenzarizovaní pacienti ¹⁾ pro vybranou diagnózu

Vybraná diagnóza MKN -10	Počet ¹⁾ dispenzarizovaných pacientů k 31.12.		
	celkem	z toho děti (v %)	na 1 tisíc registrovaných pacientů
A00-B99 Některé infekční a parazitární nemoci (vč. následků)	1 757	79,68	13,6
C00-D48 Novotvary	310	70,97	2,4
D50-D89 Nemoci krve a krve tvorných orgánů a některé poruchy týkající se mechanismu imunity	1 510	81,92	11,6
E00-E90 Nemoci endokrinní, výživy a přeměny látek	3 682	65,13	28,4
F00-F99 Poruchy duševní a poruchy chování	1 897	69,95	14,6
G00-G99, H00-H59, H60-H95 Nemoci nervové soustavy, nemoci oka a očních adnex, nemoci ucha a bradavkového výběžku	8 534	70,72	65,8
I00-I99 Nemoci oběhové soustavy	928	54,96	7,2
J00-J99 Nemoci dýchací soustavy	10 026	75,02	77,3
K00-K93 Nemoci trávicí soustavy	1 002	63,97	7,7
L00-L99 Nemoci kůže a podkožního vaziva	6 206	73,48	47,9
M00-M99 Nemoci svalové a kosterní soustavy a pojivové tkáně	3 206	60,70	24,7
N00-N99 Nemoci močové a pohlavní soustavy	2 566	71,40	19,8
Q00-Q89 Vrozené vady, deformace	2 178	81,40	16,8

¹⁾ jeden pacient může být uveden i vícekrát pokud je sledován pro více diagnóz

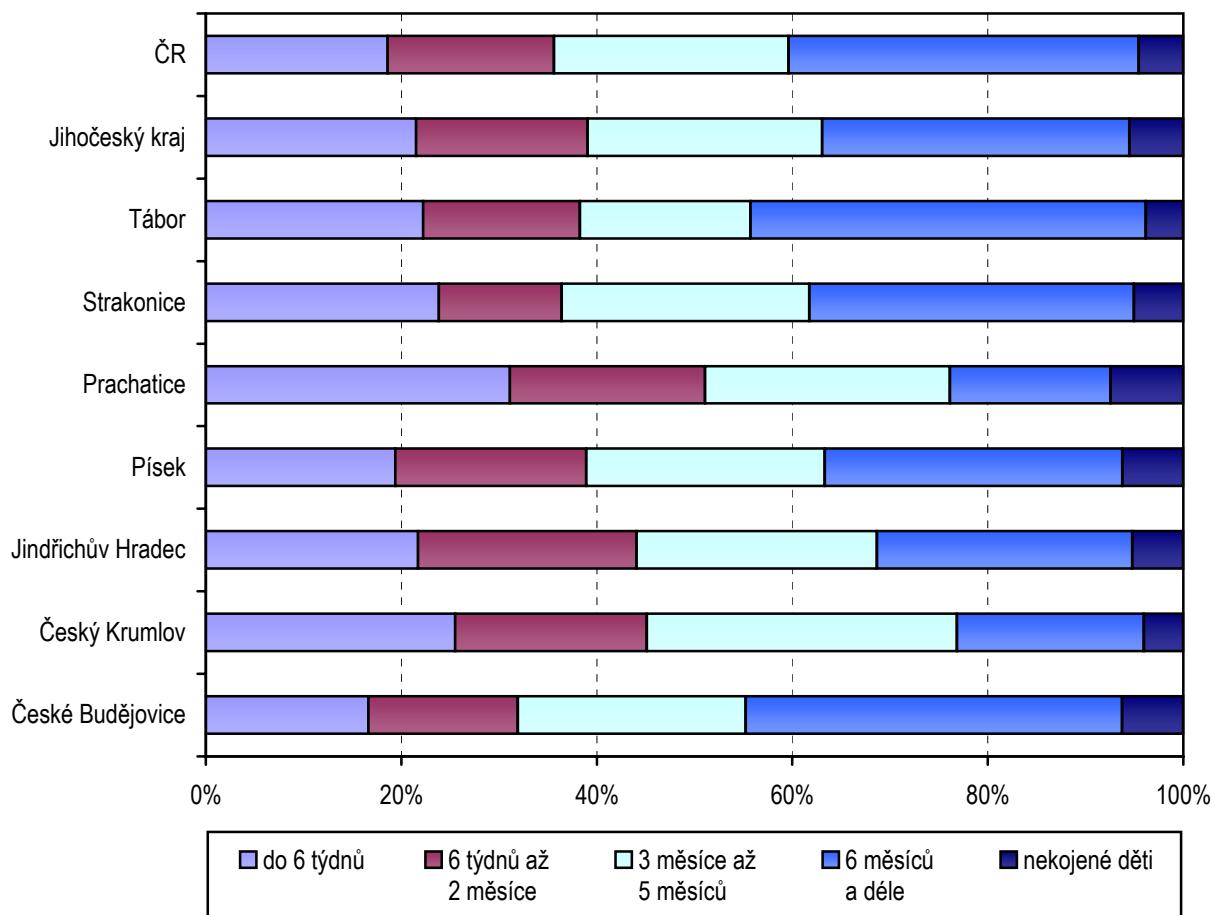
Dispenzarizovaní pacienti na 1 tisíc registrovaných pacientů dle věku

Struktura dětí dle délky kojení a dle území

Území, okres	Počet dětí při roční prohlídce					
	celkem	v tom (v %)				nekojené děti
		kojené děti				
		do 6 týdnů	6 týdnů až 2 měsíce	3 měsíce až 5 měsíců	6 měsíců a déle	
České Budějovice	1 660	16,63	15,30	23,31	38,49	6,27
Český Krumlov	596	25,50	19,63	31,71	19,13	4,03
Jindřichův Hradec	862	21,69	22,39	24,59	26,10	5,22
Písek	660	19,39	19,55	24,39	30,45	6,21
Prachatice	511	31,12	19,96	25,05	16,44	7,44
Strakonice	596	23,83	12,58	25,34	33,22	5,03
Tábor	836	22,25	16,03	17,46	40,43	3,83
Jihočeský kraj	5 721	21,50	17,55	24,02	31,45	5,49
ČR	92 588	18,59	17,04	24,00	35,80	4,56

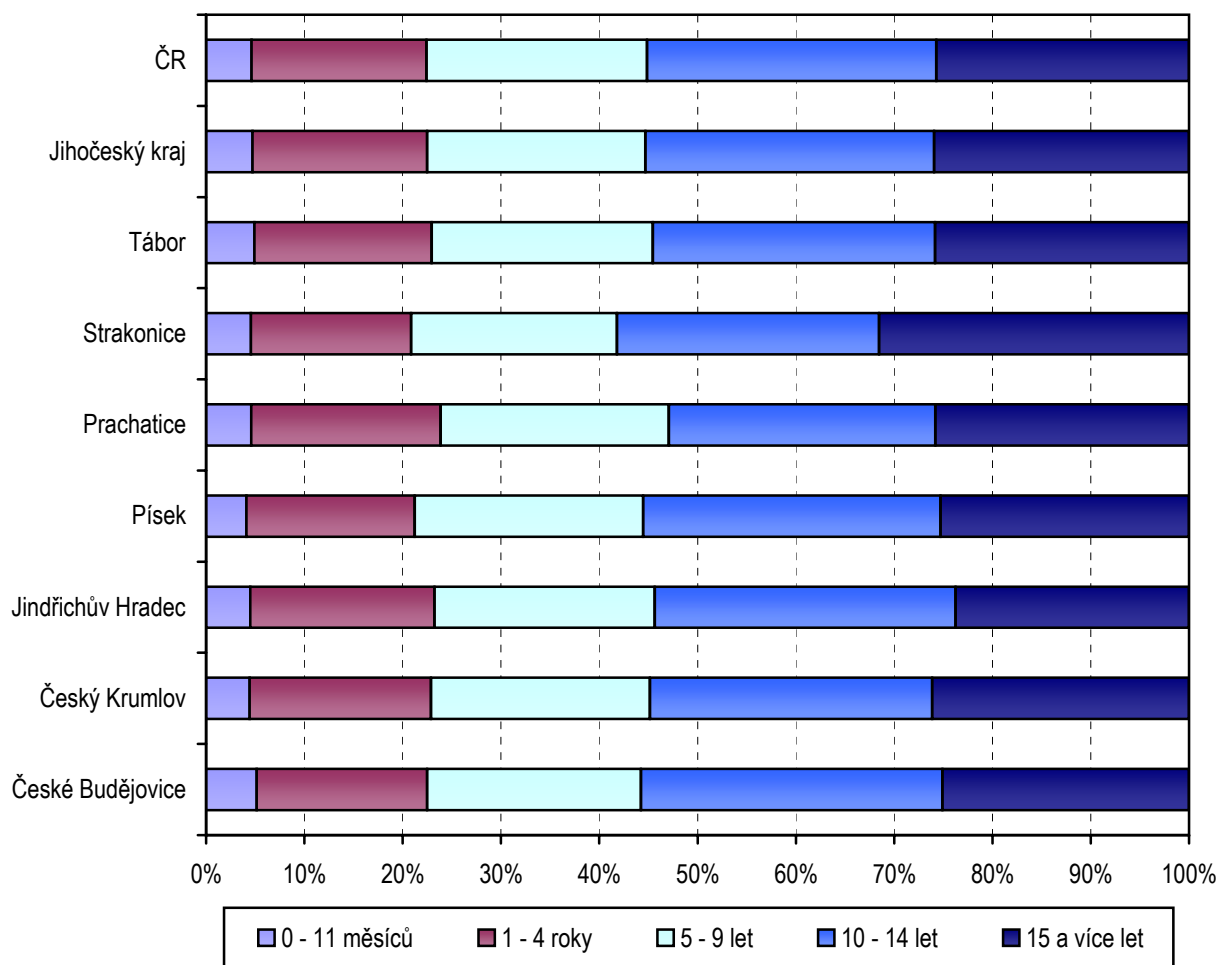
Struktura dětí při roční prohlídce dle délky kojení

Struktura registrovaných dětí a dorostu dle věkových skupin a dle území

Území, okres	Počet registrovaných dětí a dorostu					
	celkem	v tom ve věku (v %)				
		0 - 11 měsíců	1 - 4 roky	5 - 9 let	10 - 14 let	15 a více let
České Budějovice	37 263	5,16	17,34	21,74	30,69	25,07
Český Krumlov	13 260	4,42	18,46	22,29	28,71	26,12
Jindřichův Hradec	19 438	4,50	18,76	22,39	30,60	23,75
Písek	14 776	4,11	17,11	23,25	30,26	25,27
Prachatice	11 353	4,60	19,28	23,19	27,15	25,78
Strakonice	14 726	4,56	16,32	20,93	26,68	31,52
Tábor	18 833	4,92	18,03	22,50	28,70	25,84
Jihočeský kraj	129 649	4,71	17,80	22,21	29,37	25,91
ČR	2 066 049	4,63	17,79	22,43	29,44	25,70

Struktura registrovaných pacientů dle věku

Využívání lůžkového fondu dětských oddělení nemocnic a zatížení zdravotnických pracovníků

Ukazatel	Kraj	ČR
Počet oddělení	7	101
Počet pracovníků ¹⁾		
lékaři	35,53	606,32
ZPBD ²⁾ celkem	199,51	3 038,01
sestry ²⁾ u lůžka	192,01	2 884,56
ZPOD ²⁾	15,25	336,93
Průměrný počet lůžek	323,33	5 209,25
Průměrný denní stav obsazených lůžek		
celkem	205,0	3413,00
na 1 lékaře	5,8	5,6
na 1 sestru ²⁾ u lůžka	1,1	1,2
Počet lékařů na 100 lůžek	11,10	11,88
Počet ZPBD ²⁾ na 100 lůžek	62,35	59,51
Počet hospitalizovaných	16 880	261 553
Nemocniční letalita	0,5	0,8
Využití lůžek ve dnech	232,1	239,8
Průměrná ošetrovací doba	4,5	4,8
Prostoj lůžek ³⁾	2,3	2,2

¹⁾ Součet úvazků

²⁾ Zdravotničtí pracovníci dle zákona č. 96/2004 Sb.

ZPBD - zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu (§ 5 - § 21)

sestry - všeobecné sestry a porodní asistentky (§ 5 - § 6)

ZPOD - zdravotničtí pracovníci nelékaři pod odborným dohledem nebo přímým vedením (§ 29 - § 42)

³⁾ Ve dnech na 1 hospitalizovaného z lůžek schopných provozu

Seznam nemocnic s lůžkovým dětským oddělením v kraji:

Nemocnice České Budějovice, a.s.

Nemocnice Český Krumlov

Okresní nemocnice Jindřichův Hradec

Nemocnice Písek

Nemocnice Prachatice

Okresní nemocnice Strakonice

Okresní nemocnice Tábor